

DET TEOLOGISKE
MENIGHETSAKADEMIET

4 MED TROEN MOT NYE HØYDER
6 EN TRO SOM BÆRES
16 FELLESKAPET BÆRER TROEN

12 SÅRBAR STUDIETID
15 MITT FUNN: NÆRKONTAKT MED DE DØDE

LYS OG LIV

NR. 2/15.
81. ÅRG.

Bærekraftig tro

VIDAR L. HAANES

Rektor

Tro som bærer

En *tro som bærer* er sentralt i alle de kirkelige profesjonsstudiene MF tilbyr. Ordet «bærekraft» kom inn i dagligspråket etter Brundtland-rapportens omtale av bærekraftig utvikling i 1987, om en utvikling som imøtekommer behovene til dagens generasjon uten å redusere mulighetene for de kommende. Vi kan bruke bærekraft også om tro, om en tro som bærer gjennom dagens utfordringer, men som samtidig kan traderes videre til nye generasjoner. Trosopplæring handler om *Troen som bærer*, som Metodistkirken treffende har kalt sin trosopplæringsplan. MFs kateketstudenter og studentene på UKT-programmet (Ungdom, kultur og trosopplæring), går sammen med dem som i tro bar barna til Jesus: La barn og unge komme til meg, og hindre dem ikke!

Tro som bærer er også en praktisk, diakonal tro i møte med sykdom og lidelse. Vi møter den hos vennene til den lamme mannen, som bokstavelig talt bar ham til Jesus – ja bar ham opp på taket og firte ham ned foran Mesteren. Jesus så deres tro, står det, og mannens synder ble tilgitt. Under kirkestriden som startet i 1890-årene i Tyskland og snart forplantet seg til Norge, ble det debatt etter at en teologisk professor på et kirkemøte skulle ha uttalt at hans oppgave var å «bringe studentenes tro i fare». Han ville utfordre studentene til å få et vitenskapelig syn på Bibelen og tros læren. Den gang var utfordringene størst fra den fremvoksende naturvitenskap og fra religionshistorien. I dag har vi andre utfordringer. MF ble opprettet, ikke for å skjerme studentene fra disse utfordringene, men for å gi studentene lærere som kunne hjelpe dem gjennom, bidra til å gi dem en tro som bærer i møte med livet og studiene.

De vi utdanner til kirkelig tjeneste skal ikke bare få kunnskap og innsikt i troens innhold, de skal også få hjelp til å få en tro som bærer, både eget og andres liv.

Vidar Haanes

Innhold

S. 4–5

MED TROEN MOT NYE HØYDER

– Jeg ble veldig overrasket. Jeg snudde meg og så at lista lå der enda. Jeg tror jeg bare skrek. Det er det største jeg har opplevd.

S. 8–9

GUD, JEG OG ANDRE MENNESKER

Alt henger sammen med alt – og troen er ikke et unntak. Relasjonen til meg selv, til andre mennesker og til Gud er tett sammenvevet.

S. 10–11

TRO FORMES AV RELASJONER

Vi har lett for å overføre erfaringer med andre mennesker til vår erfaring av Gud.

UTGIVER

Det teologiske Menighetsfakultet
Pb 5144 Majorstuen, 0302 Oslo
Telefon: 22 59 05 00
E-post: lysogliv@mf.no
Bankkonto: 6038 05 58583
www.mf.no

Bladet kan lastes ned elektronisk på mf.no (gratis tjeneste)

REDAKSJON

Lena S. Sandvik, redaktør
Vidar L. Haanes, ansv. redaktør
Marianne Torp, red. medlem
Atle O. Sørviik, red. medlem

PRODUKSJON OG TRYKK

Foto på omslag: iStockphoto
Layout: Neue
Trykk: Østfold Trykkeri, Askim

ANNONSEINFORMASJON

Ønsker du å annonsere i bladet, ta kontakt med Marianne Torp. Har du andre spørsmål er du velkommen til å kontakte oss.

20 000 abonnenter mottar bladet fire ganger i året. Abonentene består av MF-venner, tidligere studenter og ansatte, alle menighetsråd og kirkelige organisasjoner og institusjoner. Ved kildehenvisning kan artikler i *Lys og liv* gjengis fritt.

Side 6-7

EN TRO SOM BÆRES

Troen er ingen smertedemper, men en retning, sier Ragna Dahlen. Hun mistet sin 31-årige sønn for seks år siden.

S. 12

SÅRBAR STUDIETID

Hver femte student rapporterer alvorlige psykiske symptomer, andelen er dobbelt så høy som i resten av samfunnet.

S. 22-23

TA ET MASTERSTUDIUM PÅ MF

De fleste av våre masterstudier har søknadsfrist 1. juni. Her ser du hva du kan søke på.

LENA SKATTUM SANDVIK
REDAKTØR

Vi satt og snakket om rekruttering til kirkelig tjeneste, rådgiver i Kirkerådet Ragna Dahlen og jeg. Hun er prest, og jeg spurte henne hva hun ville si var det beste med profesjonsutdanningen i teologi. Hun tenkte seg ikke lenge om før hun svarte: «Det er at man gjennom studiet får dannet en robust tro.» Hun fortalte meg hvordan troen hennes har blitt holdt oppe etter at hun opplevde det vi foreldre frykter aller mest: å miste et barn. Møt henne på side 6-7.

Tro er relasjonelt. Foreldre, nære relasjoner, fellesskap vi er en del av, farger vår tro og tvil. Lys og liv har spurt to av MFs doktor-

gradsstudenter, stipendiat og diakon Einar Eidsaa Edland og psykolog Kari Halstensen, om hva som gjør at våre bilder av hvem Gud er bærer eller brister.

Kronikken i dette nummeret oppsummerer det flere av artiklene understreker: Mange opplever ikke nødvendigvis at troen bærer gjennom alt livet har å by på, men de kan oppleve at troen bæres, av fellesskapet, eller av Gud selv. Lars Johan Danbolt avslutter kronikken på side 17: «Sånn sett er det kanskje ikke troen som bærer, men kjærligheten – som vel er større enn både troen og håpet».

Med troen mot nye høyder

Høyt. Stanga ble liggende på 2.08 da Sindre ble norgesmester. Siden har han hoppet 2.10 meter høyt.

– Jeg ble veldig overrasket. Jeg snudde meg og så at lista lå der enda. Jeg tror jeg bare skrek. Det er det største jeg har opplevd.

TEKST: SOLVOR M. LAURITZEN
FOTO: THORBJØRN FJELDHEIM & LENA SKATTUM SANDVIK

NORGESMESTER

Sindre Gelius Eikje ble norgesmester i høydehopp for få uker siden. Han hoppet 2.08m. For meg som ikke har så mye erfaring med idrett er det nærliggende å spørre:

– *Har du nådd målet nå?*

– Gleden var stor der og da, men jeg ble fort sulten på mer. Det er de som aldri blir mette som klarer å realisere sine mål. Og det er det

som driver meg. Jeg vil se hvor god jeg kan bli. Idretten spiller naturlig nok en stor rolle i livet til Sindre. – Idrett er det jeg bruker mest tid på. Jeg trener tre timer hver dag. Det er livet mitt. Når jeg trener er jeg helt tilstede. Da stenger jeg alt annet ute. Det er en god måte å koble av på.

TEOLOGISTUDENT

Når Sindre ikke trener, studerer han teologi på MF. Han beskriver et tett forhold til kirken gjennom hele oppveksten, selv om gudstjenestene ikke alltid var lystbetonte. – Da jeg var liten var kirken en plage. De

Rekrutteringskonsulent.

Sindre Eikje har også en liten stilling som rekrutteringskonsulent på MF. Han spør studenter om å stå på stand for MF på arrangementer og stevner.

måtte dra meg med. Men etter hvert har jeg forstått mer og mer av hva det handler om. Og nå er jeg glad for at jeg ble tvunget. Det har åpnet luker av sannhet for meg. Nå betyr troen mye for meg.

Å få mulighet til å formidle troen videre var en sentral motivasjon for Sindre da han begynte på teologistudiet.

– Jeg vil bli prest i Den norske kirke fordi det er den største misjonsmarken vi har i Norge. Det er mange medlemmer, men det er ikke alle som har et forhold til troen. Jeg har lyst til å bidra til at en større andel kan kalle seg kristne. Og for å få det til, må jeg være tilstede for mennesker. Jeg tror vi som kristne har spor av Gud i oss, som kan smitte over på andre.

– *Hva betyr troen for deg som idrettsutøver?*

– Det er litt vanskelig å si. Det er ikke Gud som hopper. Det er jeg som hopper. Men troen hjelper meg å ha trygghet, og å være fokusert. Jeg ber aldri om å vinne. Men jeg blir alltid veldig nervøs før hoppet. Og da hjelper troen meg til å beholde roen. Jeg tror ikke troen gjør meg til en bedre idrettsutøver. Men jeg tror det er viktig å ha en sunn vei mot toppen. Og troen hjelper meg å bygge holdninger og få bedre verdier.

Å BLI DEN BESTE VERSJONEN AV SEG SELV

Som idrettsutøver er Sindre vant til å stille høye krav til seg selv, og alltid strekke seg lenger.

– Det er usannsynlig at jeg kan bli verdens beste, men jeg kan bli den beste versjonen av meg selv. Og det har jeg ikke blitt enda. Det gjelder også jobben jeg skal inn i som prest. Den kan ikke gjøres halvveis.

Sindre ser ikke på seg selv som en misjonær eller predikant, men er opptatt av å formidle troen på arenaene han er, og å være et godt forbilde.

– En del av det å være et godt forbilde er å vise at jeg har en tro. Når jeg er på idrettsarrangement går jeg ofte med KRIK-genseren min. Den åpner for mange gode samtaler. I slike samtaler er jeg mest opptatt av å formidle at «det er ferdig nå». Det er fullbrakt. Det er for meg et evangelium i seg selv. Mange ser på det å tro som komplekst og sammensatt. Men det er ferdig. Det betyr mye for meg.

TÅLMODIGHET

Både i troslivet og i idretten er tålmodighet er et sentralt ord for Sindre.

– Det er ikke alltid bare glede. Verken i idretten, studiene eller troslivet. Det er ikke alltid motiverende og gøy. Men da kan

troen motivere, selv om det er tungt og trått.

For å hoppe 2.08 sier Sindre at han hentet motivasjon fra et sted han ikke visste at han hadde. Sånn mener han at det ofte er i livet. Man må finne frem et ekstra gir. Og dette giret finner Sindre i troen. Nøkkelen er tålmodighet. Å ikke gi opp. Dette tar han med seg til andre arenaer i livet.

– Jeg har lært at jeg ikke kan forvente at alt kommer med en gang. Mange vil bli best med en gang, enten det gjelder på skolen eller i troslivet. Jeg har lært gjennom erfaring at det ofte åpner seg litt etter litt over tid. Sånn er det også med troen. Jeg må gi meg selv tid til å lære og erfare hva troen handler om. Jeg har allerede lært og erfart mye, men jeg vet det bare er en liten del av det store bildet.

En tro som bæres

Troen er ingen smertedemper, men en retning, sier Ragna Dahlen. Hun mistet sin 31-årige sønn for seks år siden.

TEKST: SOLVOR MJØBERG LAURITZEN
FOTO: ANN ELIN WANG, PRESTEFORENINGEN OG
YNGVE HANISCH

«Dersom Gud er kjærlighet, er han også sorg, for sorgen er kjærlighetens bakside.»

FAKTA

Ragna Dahlen, ordinert prest. Utdannet ved MF. Hun arbeider nå i Kirkerådet etter lang fartstid i Presteforeningen.

Andreas Dahlen, Ragnas sønn, ble rammet av en aggressiv lymfekreft våren 2009. Han døde i juni samme år.

– Vi mistet den ene av våre to sønner. Vi mistet det umistelige; et barn, en eneste bror, en ektemann og en pappa. Alle i familien har hver vår sorg å leve med, sier Ragna og forteller at hun prøver å sortere ut egen sorg, fordi hun lett tar på seg sorgen til Andreas sine to små barn, som bare var to og tre år da han døde.

RETNING I SORGEN

Ragna opplevde en total smerte og slitasje etter de intense månedene med fortvilet håp under sønnens sykdom. – Det som dro oss gjennom de første ukene og månedene etter at Andreas døde, var alle rundt som tok initiativ, som inviterte oss og ga oss en retning som vi ikke fant på egen hånd, forteller Ragna. Hun er opptatt av ordet «retning».

– Jeg sier det ofte: «Troen er ingen smertedemper, men en retning». Min tro, hvor den enn var i kaoset i 2009, var på ingen måte et vern mot den totale opplevelsen av sorg. Å miste et barn har gitt meg et ubotelig sår og rammet min innerste identitet. Men alle rundt oss ga livet en retning; og fremfor alt han som fremdeles kaller meg mor.

TROEN OG SORGEN

Ragna er vokst opp med en bred kirkekultur som har preget henne, først og fremst gjennom deltakelse i korvirksomheten i

Nordstrand menighet. Hun forteller at hun helt fra barndommen av har opparbeidet en fortrolighet med ulike kunstuttrykk, som i voksenalder er verdifulle kilder til livstolkning, også i forhold til det å bære på en sorg.

– I alt dette er Davidsalmene et reper-toar som jeg nok i særdeleshet bærer tett med meg. Der finner jeg solide og usensurerte omdreiningspunkter for min tro. I salmeskatten er ingenting i livet uvedkommende for Gud.

Høsten før Andreas ble syk, deltok Ragna i et pastoralklinisk kurs med praksis som sykehusprest ved Lovisenberg sykehus.

– Kurset utfordret meg til å reflektere over mine teologiske konstruksjoner. I etterkant er jeg helt sikker på at dette også har vært retningsskapende i forhold til å arbeide målrettet med at livet ikke må stagnere og lukkes til. Sorgprosessen har også innvirket på hvordan jeg nå forbereder gudstjenester og prekener. Jeg er blitt mer sensitiv for valg av ord, særlig i forhold til å artikulere et «vi» når jeg ikke kjenner den enkeltes sårbarhet i fellesskapet. Dette er blitt et viktig homiletisk anliggende for meg.

EN TRO SOM BÆRES

– *Hva vil du si om «en tro som bæres»?*

– Jeg har en tro som bæres. Noen bar meg til dåpen en gang, og noe bærer meg videre. Hva troen bæres av? Det må være av Gud selv, av han som gir meg livspust hver dag. Det er slik jeg tolker det, også i lys av luthersk teologi. Min tro presterer

ingenting, den er bare gitt meg. Om min stemme er stum i lovsang eller bekjennelse, blir troen båret av fellesskapet. Det holder.

Ragna forteller om en grav på den ikke-katolske kirkegården i Roma som har gjort inntrykk på henne. På toppen av gravsteinen ligger en engel bøyd med vingene som et favntak over graven.

– Det er en engel i sorg, i medlidelse. Det er Gud for meg, i sorgen som en ledsager, som et favntak. Dersom Gud er kjærlighet, er han også sorg, for sorgen er kjærlighetens bakside. Troen må kunne hvile i dette favntaket hos Gud. Det er selve nåden for meg.

– *Troen skal jo også tåle gode dager: Hva tenker du om det?*

– Jeg er god til å ta imot glede. I fjor fikk vi lagt et nytt liv i armene, en ny silkehud å kjenne på, enda en å elske. Da sa mitt eldste barnebarn på åtte år: «Farmor, du har fem barn! Først kom pappa og onkel, så kom vi tre! Det er fem!» Det var en trøstende refleksjon.

Gud, jeg og andre mennesker

TEKST: LENA SKATTUM SANDVIK
FOTO: ISTOCKPHOTO & MARIANNE TORP

Alt henger sammen med alt – og troen er ikke et unntak. Relasjonen til meg selv, til andre mennesker og til Gud er tett sammenvevet.

– Et kjennetegn som går igjen hos dem som strever med troen, er at de erfarer manglende emosjonell omsorg og tilknytning i nære relasjoner, forteller diakon Einar Eidsaa Edland. Han er ansatt som stipendiat på MF og forsker på identitet og gudsbilder. Prosjektet hans har arbeidstemaet: «Identitet og gudsbilde i narrativ - en hermeneutisk-narrativ analyse av livs- og trosfortellinger».

AVGJØRENDE RELASJONER

Eidsaa Edland sier at vår opplevelse av oss selv, og hvem vi er, stadig konstitueres, eller bekreftes, gjennom relasjoner med andre mennesker og miljøet vi er en del av.

– Jeg mener det er gode grunner til å fortolke sentrale aspekt ved troen som et relasjonelt fenomen. Hvordan troen oppleves er derfor uløselig knyttet til de erfaringene som

ligger til grunn for hvordan jeg oppfatter meg selv, sier han. Noe av det Edland ser i sin forskning, er at troen kan lide når gode mellommenneskelige relasjoner ikke er på plass.

– Når mennesker frarøves muligheten til opplevelsen av trygghet, empati og anerkjennelse fra sine nærmeste, vil det altså ikke bare medføre negative konsekvenser for utviklingen av selvet, «hvordan det oppleves å være meg,» men også kunne være ødeleggende for vår mulighet til å erfare troen og Gudsrelasjonen som noe godt, trygt og frigjørende, sier han.

Som eksempel løfter han frem at en mor eller far kan ta Gud eller Jesus til inntekt for sine underkuende eller trykkende handlinger og meninger gjennom utsagn av typen «... da kan ikke Jesus være glad i deg.» Om dette gjøres, vil det kunne bli vanskeligere for barnet å erfare relasjonen til Jesus som frigjørende og oppbyggelig.

OPPDAGE SAMMENHENGENE

Disse bakenforliggende relasjonene og erfaringene er det viktig å nøste i som sjelesørger, mener Eidsaa Edland. Han sier at et viktig sjelesørgerisk anliggende vil være å gå noen steg sammen med personen som søker sjelesorg, slik at personen selv kan oppdage, forstå og gi et språk til sammenhengene

Ikke enmannsforetak. Troen må deles i relasjoner og felleskap, sier diakon og stipendiat Einar Eidsaa Edland.

mellom mellommenneskelige relasjoner, erfaringen av seg selv og relasjonen til Gud.

– Bevisstheten knyttet til hvordan min livshistorie har formet min tro og bearbeiding av det som har vært vondt og vanskelig, vil være viktig med tanke på muligheten til å etablere nye, bærekraftige fortolkninger av troen og erfaringer av Gudsrelasjonen.

BÆREKRAFTIG TRO

Eidsaa Edland mener at det å snakke sammen om troen er et viktig tiltak for å møte gode og dårlige dager i livet.

– Troen er ikke levedyktig gjennom monolog – bare i dialog; troen må aldri bli et enmannsforetak, men derimot deles i relasjoner og felleskap. En bærekraftig tro er også avhengig av at man har et ærlig forhold til egne tanker og følelser. Sist, men aller viktigst er fastholdelsen av at troen er en gave vi får ta i mot, og at det er som oppreiste og anerkjente mennesker vi skal få leve våre liv som Jesu etterfølgere, poengterer han.

Blad om og les mer om hvordan relasjoner virker inn på gudstroen.

3 om

Hva betyr troen i ditt liv?

RANDI DYRBERG (32)

Student på Masterstudiet Religion, Society and Global Issues

– For mig er det med at vide, at Jesus elsker mig og at Han alltid vil være hos mig. Jeg tror på, at Hans overblik er totalt, og det giver mig sådan en grundlæggende følelse af tryghed og en helt særlig

fred – selv om jeg godt indimellem kan bekymre mig over ting. Det er også spændende at tro, for når det er Gud, der viser vej gennem hverdagen, viser min erfaring, at det altid betyder mere eventyr, end når jeg går min egen vej!

SVEIN OLAF THORBJØRNSEN (64)

Professor i etikk

– Troen betyr at mitt liv holdes oppe og er forankret i noe annet enn det jeg selv presterer. Det er et liv i tilgivelse, oppreisning og kall til tjeneste i verden. I

hverdagen kan jeg folde mine hender og be til Gud om alt, og jeg tilhører et stort og meget mangfoldig fellesskap med mennesker som satser livene sine på at det Jesus sa, er sant. Troen innebærer også utfordringer i møte med vanskelige etiske og trosmessige spørsmål, men over alt gir den meg et håp om en fremtid som strekker seg ut over dette livet.

ASTRID SANDSMARK (44)

Universitetslektor UKT/diakoni

– Først og fremst gir troen meg en fundamental trygghet og tilhørighet til et fellesskap som har Jesus i sentrum. Det handler om relasjoner. Dette fellesskapet, som er lokalt og verdensvidt, gir meg

røtter og en rytme i livet som er vanskelig å finne andre steder. Troen gir rett og slett mening i hverdagen.

Tro formes av relasjoner

Vi har lett for å overføre erfaringer med andre mennesker til vår erfaring av Gud.

TEKST: LENA SKATTUM SANDVIK
FOTO: INGRID FOSSVOLL /ISTOCKPHOTO

Kari Halstensen er psykolog og arbeider ved Modum Bad. Hun holder på med en Ph.d.-utdanning på MF. Prosjektet har arbeidstema: «Bilder og bånd. En klinisk studie av endringer i menneskers forhold til seg selv, til hverandre og til Gud gjennom et terapiforløp».

– Ingen har møtt Gud ansikt til ansikt, slik vi møter et menneske. Samtidig presenterer Gud seg som en som ønsker å ha en nær relasjon til mennesket. Dette leder til at mennesker «fyller ut» gudsrelasjonen med erfaringer fra relasjoner til mennesker, sier Halstensen. Hun forteller at relasjonene til mor og far er særlig viktige i denne prosessen, og at relasjonene til mor og far også tar farge av hvordan vi ser på oss selv, altså av selvbildet vårt.

GUD, MINE FORELDRE OG MEG

– Den argentinske psykoanalytikeren, Ana María Rizzuto, beskriver hvordan selvbilde, foreldrebilder og gudsbilder henger sammen i en uoppløselig enhet. Dersom det ene elementet endres, vil de andre to også endres, sier Halstensen.

Hun forteller at Rizzuto beskriver en gudsrelasjon som består av to deler; et «gudsbegrep» og en «gudsrepresentasjon». Gudsbegrepet er den troen vi former med hodet vårt, mens gudsrepresentasjonen er et delvis underbevisst bilde av Gud, der selvbilde og foreldrebilder også spiller inn.

– Mange opplever skuffelser i relasjoner til menneskelige «trosforbilder» gjennom livet. Hva skjer med relasjonen til Gud i disse situasjonene?

– Gudsbegrep og gudsrepresentasjon kan komme på kollisjonskurs. Det kan for eksempel skje hvis man med hodet tror på en kjærlig

Uopløselig enhet.

Selvbilde, foreldrebilder og gudsbilder henger sammen i en uopløselig enhet, sier psykolog Kari Halstensen.

Gud, mens et aggressivt og straffende bilde av Gud gjemmer seg i den underbevisste gudsrepresentasjonen. En slik motsetning i gudsbildet skaper et psykisk press fordi gudsrepresentasjon og gudsbegrep må holdes på avstand fra hverandre.

Halstensen sier at de delene av gudsrepresentasjonen som ikke stemmer med gudsbegrepet i mange tilfeller blir ubevisste. Dette gjør det vanskelig for personen å få tak i de genuine følelsene sine for Gud, og hindrer en fri og åpen relasjon til Gud.

VERE ÆRLIG MED FØLELSENE

Psykologen forklarer at en skuffelse forårsaket av et menneskelig trosforbilde kan ramme både gudsrepresentasjon og gudsbegrep, og dermed utløse et slikt psykisk press.

– *Hva må til for at gudsrelasjonen skal bli «god» igjen etter dette?*

– Det vil være nødvendig å gjenopprette sammenhengen mellom gudsrepresentasjon og gudsbegrep. Skaden kan være dyp og vanskelig å reparere hvis den har rammet den delvis underbevisste gudsrepresentasjonen. En vei å gå da, vil være å gi rom for de ærlige følelsene i relasjonen til Gud, og eventuelt å oppsøke en samtalepartner for å få hjelp med å bearbeide disse følelsene.

VARME MENNESKER EN «TROSTRUSSEL»

Men det er ikke bare tillitsbrudd og dårlige

eller vonde relasjoner som kan utfordre vår relasjon til Gud. Troen kan også bli sterkt utfordret dersom Gud oppleves fjern, mens mennesker, som kanskje ikke forholder seg til Gud, er varme og nærværende.

Kari Halstensen tror at vi både når vi opplever skuffelser og gode dager kanskje kan lære noe av Job som kom til Gud da han hadde det godt, og til slutt med klagen og smerten sin.

– Relasjonen til Gud er avhengig av ærlighet, mener psykologen.

SLITESTERK TRO

– En tro som gir rom for å la de ærlige følelsene i relasjonen til Gud få slippe til, er mye mer slitesterk enn en tro som er bygd på dogmer, og som ikke harmonerer med den troendes livserfaringer. På samme måte som nærhet mellom mennesker bygges av at sanne følelser får leve i relasjonen, bygges også nærheten til Gud av at vi kommer til ham som vi er.

SR-leder

Bildet er fra fadderuka MFs studentråd arrangerte i august 2014. Foto: SR

Sårbar studietid

TEKST: INGVILD BJØRNØY LALIM

«Sjung om studentenes lyckliga dar». Slik starter en svensk vise. Og når jeg snakker med mine foreldre, eller andre i 68-generasjonen, kan jeg få inntrykk av at studentårene deres var preget av fest og lykke, et sorgløst liv. Men er det virkelig slik?

I høst ble studentenes helse- og trivselsundersøkelse (SHoT) for 2014 lagt frem. Resultatene kan virke skremmende. Hver femte student rapporterer alvorlige psykiske symptomer, andelen er dobbelt så høy som i resten av samfunnet. Kvinnelige studenter opplever mestringsfølelse i mye mindre grad enn det de mannlige gjør.

For å håndtere dette har jeg stor tro på forebygging. At vi som utdanningsinstitusjon skaper et miljø der vi kan ha åpenhet om motbakkene i livet. At vi skaper et miljø der vi ser hverandre, og hvor det er rom for å feile.

Samtidig mener jeg at det er viktig at vi ikke sykdeliggjør det å møte motbakker. Det er en naturlig del av livet, og bør etter min mening i større grad normaliseres. Derfor har jeg tro på at vi ikke skal håndtere dette som en krise. Tvert i mot skal vi ta oss tiden til å få ro rundt dette, slik at vi på best mulig måte kan skape et miljø på MF som forebygger psykiske lidelser.

I SHoT-undersøkelsen kommer det frem at fadderuka ved semesterstart har stor betydning for studentenes trivsel senere på studiet. Derfor ser

Studentrådet ved MF det som en av sine hovedoppgaver å sørge for at studentene får en god start på studiet. Vi tror at vi med fadderuka vår kan tilby en god start for alle som begynner på MF. Da fadderuka i høst var over, opplevde faddere å bli takket av nye studenter som hadde en opplevelse av å bli sett, av å bli tatt vare på i en tid som ellers kunne være ganske krevende.

MF skal være en utdanningsinstitusjon som gir faglig vekst og personlig utvikling. Når man blir student kaster man seg ut i fremmede landskap. Mange forlater en trygg hverdag hvor man kjenner seg selv, og kjenner omgivelsene. Derfor er studietiden på mange måter en sårbar periode i livet.

Nå kan du lett administrere dine MF-abonnement og givertjeneste selv

The screenshot shows the 'MinSide' web portal for Det teologiske Menighetsfakultet. The browser address bar shows //minside.mf.no/Home.aspx. The page has a dark blue header with the MF logo and the text 'DET TEOLOGISKE MENIGHETSFAKULTET'. Below the header is a navigation menu with links: HJEM, GI GAVE, AVTALER, ØKONOMI, and PERSONALIA. A user profile is shown as 'Ole Nordmann [8888888]'. The main content area has a breadcrumb 'Min side > Hjem' and a welcome message: 'Velkommen til MinSide for Det teologiske Menighetsfakultet'. Below this, it says: 'Vi ønsker deg velkommen som abonnent/giver/bruker hos MF. Som MinSide-bruker har du enkel tilgang og kontroll over dine avtaler og opplysninger. Du har også oversikt over dine innbetalinger, og kan hente ut din skatterapport.' There is also a 'Logget inn' section with the text 'Velkommen Ole Nordmann [8888888]' and a 'Logg ut' button.

På mf.no vil du, om du abonnerer på *Lys og liv*, eller gir pengegaver til MF, kunne logge inn på MinSide for å:

LYS OG LIV

Abonnere på *Lys og liv* - eller melde deg av abonnentet

MF-NYTT

Abonnere på *MF-nytt* - eller melde deg av abonnentet

SALMEKALENDEREN

Abonnere på *Salmekalenderen* - eller melde deg av abonnentet

GI ØKONOMISKE GAVER TIL MF

- Opprette fast givertjeneste eller melde deg av som fast giver
- Enkelt endre beløp som fast giver
- Opprette Avtalegiro
- Få oversikt over hvilke gaver du har gitt til MF
- Få skatterapport
- Gi en enkeltgave til MF ved å betale med Visa eller Mastercard

PERSONALIA

- Registrere adresseforandringer, epost og tlf.nr.
- Se om vi har ditt personnummer, eller registrere dette med tanke på skattefradrag

NB: For å registrere deg første gang trenger du medlemsnummeret som står bak navnet ditt på giroene fra MF. Deretter får du tilsendt brukernavn og passord på e-post.

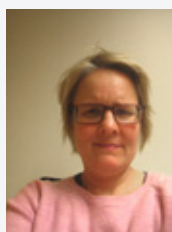
NOE DU LURER PÅ?

Send epost til: minside@mf.no

Forskning aktuelt

Forskningsnytt

KRISTIN JOACHIMSEN BLIR NY PROFESSOR I DET GAMLE TESTAMENTET PÅ MF.

Joachimsen kommer fra en stilling ved institutt for historie og religionsvitenskap ved Universitetet i Tromsø. Hun ser frem til å begynne i jobben ved MF fra 1. mai 2015.

– MF er attraktiv som en stor, mangfoldig og ambisiøs utdannings- og forskningsinstitusjon. Jeg synes det er flott at MF har stadig flere fag representert i virksomheten sin, ikke minst fordi jeg selv jobber tverrfaglig. På MF er det mange dyktige folk

både innenfor min egen disiplin, Det gamle testamentet, og ellers. Og så er MF kjent for å ha et godt arbeidsmiljø og et godt bibliotek.

Joachimsen gleder seg først og fremst til primærvirksomheten i jobben: undervisning og forskning. – Jeg ser frem til å jobbe i team med dyktige og hyggelige kolleger som jeg kjenner godt fra før og som jeg ser frem til å kunne videreutvikle både undervisning og forskningssamarbeid med.

MARION GRAU NY DAGLIG LEDER VED EGEDE OG PROFESSOR VED MF

Marion Grau er tilsatt i stillingen som daglig leder for Egede-instituttet og professor i systematisk teologi og missiologi ved MF. Hun tiltrer 1. august i år. Marion Grau kommer fra en stilling ved Church Divinity School of the Pacific, ved Graduate Theological Union i Berkeley, USA. Hun er tysk, og snakker og skriver norsk etter tidligere opphold i Norge, blant annet som ettåring i KFUK/KFUM og som

gjesteforsker på Misjonshøgskolen. Hun har mastergrader i teologi og engelsk fra Universitetet i Tübingen og har sin Ph.d. i teologi og religion fra Drew University, New Jersey.

– Egede Instituttet valgte å ansette Marion Grau både på grunn av hennes faglige kvalifikasjoner knyttet til forskning og forskningsledelse og hennes evne til nettverksbygging. Vi gleder oss til samarbeidet og tror hun vil tilføre instituttet mye positiv energi, sier Roar Fotland, styreleder i Egede Instituttet. MF-rector Vidar L. Haanes uttaler at MF er godt fornøyd med å kunne tilsette Marion Grau i samarbeid med Egede. – Hun har en spennende fagprofil, er en populær foreleser og en dyktig og produktiv forsker. Både misjonsvitenskapen og kontekstuell teologi styrkes ved denne tilsetningen, sier han.

Publikasjoner

Atle Ottesen Søvik har skrevet "No confusion in my solution - reply to Sebastian Rehnman" i *Theofilos*. **Asle Eikrem** har skrevet "On the Possibility of a Metaphysical Theology after Onto-Theology" i *Groundless Gods: The Theological Prospects of Post-Metaphysical Thought*. Pickwick Publications. Sammen har de to skrevet "Avoiding the Free Will Offense" i *Theofilos* og "A Critique of Samuel Shearn's Moral Critique of Theodicies" i *Religious studies*.

Jeppe Bach Nikolajsen har skrevet artikkelen "The Formative Power of Liturgy: The Church as a Liturgical Community in a Post-Christendom Society" i *European Journal of Theology*. Han har redigert boken *National kristendom til debat* på Kolon forlag, med **Oskar Skarsaune**, **Harald Hegstad** og **Otfried Czaika** blant bidragsyterne.

Kristin B. Aavitsland: "Civitas Hierusalem: representing presence in Scandinavian golden altars" i *Image and Altar 800-1300*, Syddansk Universitetsforlag.

Morten Holmqvist: "The Material Logics of Confirmation" i *International Journal of Actor-Network Theory and Technological Innovation*.

Heidi Leganger-Krogstad: "From Dialogue to Triologue: A Sociocultural Learning Perspective on Classroom Interaction" i *Journal for the Study of Religion*.

Liv Ingeborg Lied: "Die Syrische Baruchapokalypse und die "Schriften" - Die Syrische Baruchapokalypse als "Schrift" i *Old Testament pseudepigrapha and the Scriptures*. Peeters Publishers.

Janicke Heldal Stray: "Learning and Living Democracy", i *Global citizen - challenges and responsibility in an interconnected world*. Sense Publishers.

Torgeir Sørensen og **Lars Johan Danbolt** er medforfattere på artikkelen "Meaning-Making, Religiousness and Spirituality in Religiously Founded Substance Misuse Services - A Qualitative Study of Staff and Patients' Experiences" i *Religions* 2015 (1).

Tormod Engelsen: "Mission, Pentecostalism, and Ethiopian Identity: the Beginnings of the Mulu Wongel Believers' Church" i *Norsk tidsskrift for misjonsvitenskap*.

Bernt T. Oftestad: «Jesuitparagraf og antikatolisisme» i *Teologisk Tidsskrift*.

Mitt funn: Nærkontakt med de døde

TEKST: SOLVOR M. LAURITZEN
FOTO: MARIANNE TORP

Anne Austad har forsket på 16 personers nærværsopplevelser av døde familiemedlemmer og slektninger. Opplevelsene kan gi trøst og berikelse til de etterlatte.

Fredag 16. januar 2015 disputerte Anne Austad med avhandlingen ”Passing Away – Passing by: A Qualitative Study of Experiences and Meaning Making of Post Death Presence”. Austad har intervjuet 16 personer som mener at de har sett den dodes skikkelse, hørt stemmen, kjent hånda eller luktet den døde. De har også hatt mer vage fornemmelser av at den døde er i rommet. I avhandlingen har hun sett på hva som karakteriserer slike opplevelser og på hva erfaringene betyr for de etterlatte.

POSITIVE ERFARINGER

– *Hva er dine viktigste funn?*

– Det viktigste er at nærværsopplevelser av døde kan være positive erfaringer for de etterlatte. Slike opplevelser behøver ikke ødelegge en god sorgprosess, men kan fungere som den tryggheten etterlatte trenger for å gå videre i livet. Det er riktignok ikke alltid slik. Nærværsopplevelser kan også enkelte ganger spille sammen med en «frosset» sorgprosess, og binde mer enn de frigjør. Erfaringene behøver heller ikke være knyttet til sorg. Likevel er hovedfunnet mitt at mennesker som har slike erfaringer opplever det som en trøst og en berikelse i en vanskelig tid.

Så er det et par ting til jeg vil nevne: Nemlig at nærværsopplevelser ikke bare foregår rett etter et dødsfall, men kan komme og gå i mange år. I mitt materiale hadde noen hatt slike opplevelser i 30 år etter dødsfallet. Slike opplevelser kommer oftest spontant, og er altså utenfor erfarerens kontroll

OVERRASKET

– *Var det noe du ble overrasket over?*

– Ja, det overrasket meg at flere av informantene sa at når sorgen var sterkest svekket det kontakten med den avdøde. Det er jo det motsatte av hva enkelte psykologiske sorgteorier sier, nemlig at dette er erfaringer som springer ut av en sterk og tidlig sorg. Det jeg tror informantene mente, var at sorgen noen ganger kan ha så stort fokus på en selv at en mister den døde av syne. Dessuten er dette som nevnt opplevelser man også kan ha uten at man er i sorg over det avdøde mennesket man fornemmer.

– *Hvilken betydning kan din forskning få?*

– Jeg håper at flere vil få øynene opp for at veldig mange nærværsopplevelser er helt alminnelige erfaringer. Det behøver hverken være okkult eller psykisk sykt å erfare nærværet av en avdød som stod en nær. Jeg mener ikke at profesjonelle praktikere skal være blinde for at psykiatri kan være inne i bildet, og som kristne sjelesørgere må vi spørre om dette er erfaringer som kan trekke en bort fra troen. Jeg håper likevel at økt kunnskap kan føre til at flere som har slike erfaringer blir møtt med åpenhet.

Kollektivt forankret. Tro er noe som gis i menigheten og som kommer til uttrykk i menigheten.

Felleskapet bærer troen

TEKST: LARS JOHAN DANBOLT
FOTO: MARIANNE TORP & TOM HENNING BRATLIE

«Hvor er Gud i alt dette?» undrer en kvinne som mistet mannen sin i en stor ulykke. Mange andre har stilt det samme spørsmålet på mange måter, og kanskje er det mer et utrop enn et spørsmål.

Den etterlatte ble intervjuet i en studie av minnegudstjenester. Hun fortalte om hvordan barnetroen hennes til vanlig var der som noe stabilt og fint i livet hennes. Hun hadde – som mange i Norge – en positiv tro på Gud som god og kjærlig, og hun oppsøkte kirken når det var noe ekstra som sto på i livet. Da ulykken rammet, rettet hun sorgen og fortvilelsen mot Gud, og var såpass rasende på Ham at hun var i tvil om hun orket å gå inn i Guds hus og delta på den offisielle minnegudstjenesten noen dager etter hendelsen. Det ble til at hun deltok: *«Jeg var innmari redd på forhånd at jeg skulle føle meg tom når jeg gikk ut igjen, men jeg har vel aldri følt meg så påfylt av menneskevarme som akkurat da jeg gikk ut av den døra på X kirke».*

TRO ER KOLLEKTIVT FORANKRET

Alene ville det vært vanskelig for denne damen å finne støtte i troen sin, men sammen med andre ble dette annerledes. Dette er nettopp noe av styrken ved kirken. Der kan den enkeltes tro støttes og holdes oppe gjennom fellesskapets mangfoldige uttrykk for tro.

En annen som hadde mistet en av sine nærmeste, fortalte at for ham var biskopens preken i minnegudstjenesten av stor betydning. Og han fortalte videre om salmene og musikken i gudstjenesten. Selv var han altfor tung av sorg til å klare å synge, men det ga styrke å oppleve seg som en del av den flokken av mer eller mindre syngende mennesker som fylte rommet.

Tro er først og fremst kollektivt forankret. Tro er noe som gis i menigheten og som kommer til uttrykk i menigheten. Tro uttrykkes i gudstjenester, begravelser, vielser, konfirmantsamlinger, andakter på sykehjem, i sjelesorg og på mange andre måter.

Lars Johan Danbolt, professor II i religions-
psykologi / sjelesorg.

TRO ER FLERDIMENSJONALT

Tro kan ha betydning for det meste i livet, både fysiske, psykiske, sosiale og eksistensielle forhold. Slik sett kan tro ha betydning for oss med tanke på veldig mange forskjellige ting som er avgjørende viktig for oss i den livssituasjonen vi er. Og tro har mange dimensjoner som *ideologi* (hva vi tror på), *praksis* (bruk av ritualer), *kunnskap* (hvordan vi forstår verden), erfaring (følelser og opplevd betydning) og *konsekvens* (etiske forhold). Det kan variere i menneskers liv hvilke dimensjoner som til enhver tid er mest framtrødende.

For damen i eksempelet ovenfor, hun som mistet mannen i en stor ulykke, var ideologidimensjonen og kunnskapsdimensjonen vanskelig å forholde seg til. Barnetroens Gud hadde på mange måter sviktet henne. Hvordan kunne det være mulig å forstå det forferdelige som hadde hendt? Likevel betydde den rituelle praksisen enormt mye. Den ga henne en erfaring som hun fortalte hadde stor betydning for henne. Å delta på minnegudstjenesten hjalp henne både psykologisk og sosialt ved at hun kjente tilhørighet til fellesskapet av mennesker som hun var sammen med i kirken. Og hun opplevde at hun fikk hjelp til å komme videre med sine egne sorgprosesser.

ETTER 22. JULI

Religion som kollektiv praksis var svært synlig etter 22. juli 2011. I følge Aftenposten (24.12.2011) var mellom 1,2 og 1,5 millioner mennesker innom Oslo domkirke i ukene etter terroren. Rundt om i landet var det tilsvarende stor tilstrømming av folk til gudstjenester og åpne kirker med stille stunder, lystenning og mulighet til å skrive bønner eller hilsener. Mange deltok i rituelle praksiser som de ikke pleide å utføre til vanlig. Dette gjorde de relatert til et trosinnhold som kirken alltid forkynner gjennom ord, musikk, kunst, ritualer og på andre måter. Ritualene etter terroren var i liten grad annerledes enn andre liturgiske uttrykk. Det som eventuelt var spesielt var omfanget, at så mange mennesker var berørt av de hendelsene som ritualiseringen var relatert til – med de sosiale, emosjonelle og eksistensielle konsekvensene dette førte med seg.

Det er relevant å spørre hvor unikt det var, det som skjedde etter 22. juli. Selv om det var stort og omfangsrikt det som fant sted i tida etter terroren, så var det på mange måter ikke noe nytt sett fra et kirkelig perspektiv. At kirken fungerer sammen med grupper og individer og ivaretar folk gjennom kristne rituelle praksiser, det skjer hele tida rundt i våre lokalsamfunn når mennesker søker kirken i sorg og glede. Og undersøkelser viser at folk verdsetter kirkens tjenester i lokalsamfunnet. Deltakelse i kirkelige riter er for mange en sammensatt erfaring av tro i en kollektiv kontekst som har betydning for å kunne leve seg gjennom også tunge tider.

TRO SOM BÆRER DEN RAMMEDE

Tro er noe som kan bære oss – og ikke noe vi skal bære. En sentral fortelling om dette i Det nye testamente er historien fra Kapernaum, der noen venner kom bærende med en lam mann til Jesus. Fordi det var mye folk der, brøt de opp taket over stedet der Jesus var, laget en åpning og firte ned båret som den lamme lå på. «Da Jesus så deres tro», skriver Markus (og de andre synoptikerne), «sa han til den lamme: 'Sønn, syndene dine er tilgitt' [...] 'Stå opp, ta båret din og gå hjem!'» (Mark 2,5-11). Dette er vel det beste eksempelet på en tro som bærer, bokstavelig talt, en tro som var forankret i fellesskapet og som var til uvurderlig hjelp for den enkelte kriserammede. Et interessant trekk ved fortellingen er praksiselementet, troen ble uttrykt gjennom den felles handlingen. Dette er også et trekk ved kristne rituelle praksiser ved ulykker og andre situasjoner, at gjennom felles handlinger relateres hendelser og menneskers erfaringer til kirkens budskap slik at det gis rom for livstolkning i lys av evangeliet.

Men det finns også eksempler på at troen ikke er til hjelp i sykdom, kriser eller ulykker, både fra Det nye testamente og fra andre livsberetninger. Troen kan være en destruktiv byrde forbundet med negative gudsbilder og vonde religiøse erfaringer i oppvekst eller miljøer man har vært med i. For noen er det også slik at troen ikke gis noen spesiell rolle med tanke på å mestre situasjonen eller leve videre etter store påkjenninger i livet. Det kan handle om at troen mangler nødvendig bæreevne og bryter sammen under store menneskelige påkjenninger. Men det kan også henge sammen med at tro er noe grunnleggende i menneskers liv, ikke som en mestringsressurs gjennom påkjenninger – disse mestres på andre måter – men mer som en grunnleggende tilhørighet i livet uansett hvordan det arter seg.

Det er også en del av kirkens budskap at det ikke alltid er mulig å tale om Gud når vonde påkjenninger er overveldende. Men det betyr ikke at det ikke er mulig å tale til Gud, også som klage eller uttrykk for sinne, slik enken fra det innledende eksempelet gjorde. Hun fortalte like fullt at det er mulig å oppleve seg fylt av «menneskevarme» gjennom felles ritualisering fordi tro ikke er en endimensjonal erfaring.

Og når alt kommer til alt er det vel ikke mulig å snakke om tro uten i sammenheng med håpet og kjærligheten. Sann sett er det kanskje ikke troen som bærer, men kjærligheten – som vel er større enn både troen og håpet.

Folk

REDIGERT AV
MARIANNE TORP

PERSONALNYTT

Marion Grau er tilsatt som professor i systematisk teologi og missiologi. Tiltredelse 1/8-2015. Marion Grau tiltrer samme dato stillingen som daglig leder av Egede Instituttet.

KG-besøk

Det har blitt en tradisjon at hele avgangskullet på KG har fagdag på MF i januar. I alt 180 elever og lærere fikk høre foredrag

ved Asle Eikrem og Ole Jakob Filtvedt. De fikk informasjon om studiemulighetene på MF og avsluttet dagen med lunsj.

MISJONSUKA

Årets misjonsuke hadde hovedtema «Church and Empowerment» med et særlig fokus på kvinner og etniske minoriteter i India.

Rektor Rosemary Hembrom foreleste og biskop Bajel Murmu deltok bl.a. på Missiologisk Forum.

Det var åresalg og utlodning til inntekt for «Don Bosco School» i India. Skolen gir stipend til fattige santalstudenter slik at de kan få seg en god grunnutdanning.

Det kom inn i alt 10.000 kr til dette prosjektet. Ivrige studenter kjøpte lodd og Martin Tjelle stod for trekningen.

Romarheim – årets underviser

Førsteamanuensis Arild Romarheim ble kåret til «Årets underviser» av studentene i år. Den populære læreren gikk av med seieren etter en avstemning blant studentene.

Andakten

En tro som bærer

KARL OLAV SANDNES
PROFESSOR I DET NYE TESTAMENTE

Vi har lært oss at utvikling og vekst skal være «bærekraftig». Ordet sikter til det som holder, som er slitesterkt, langsiktig; det som har kvalitet slik at det varer. Slik er det også med troen på Jesus Kristus. Det å ha en tro som retter blikket utover det helt umiddelbare, kan i seg selv være en styrke. Og likevel er det ikke det som gjør troen i vår sammenheng bærekraftig. Det er troens innhold, Jesus Kristus selv, som gjør at troen bærer. Da er det egentlig slik at han bærer oss.

Jesu navn betyr i følge Matteus kap. 1 «Gud med oss». Jesu siste hilsen til disiplene i det samme evangeliet spiller på dette navnet: «jeg er med dere alle dager inntil verdens ende» (Matt 28,20). Det betyr også alle slags dager. Når Jesus sammenligner seg selv med en gjeter som bærer

lammet i sine armer (Luk 15,5) får vi et indre bilde av hva det betyr at troen bærer. Dette bildet henter Jesus fra GT (Jes 40,11) hvor det sikter til de minste og hjelpeløse som Gud tar på sine armer når folket vender tilbake fra eksil. Alle som har båret et barn på armen, vet litt om hva dette innebærer. Når jeg tar mitt barnebarn i armene og bærer ham, forteller det meg mye om hva det vil si at jeg selv bæres av Jesus – alle dager.

Rekrutteringstime på MF

En onsdag tidlig i mars var kantinen full av studenter som fikk en halvtimes presentasjon av MFs studiemuligheter. Arrangementet er spesielt for studenter på årsstudium – med tanke på videre MF-studier. Muligheter for utenlandsopphold blir også presentert.

I år innledet studiedekan Atle Ottesen Søvik med humorinnslag, før det var mini-intervjuer med studenter på ulike studieprogram. Studieveilederne var tilgjengelige for prat etter arrangementet.

TRE DISPUTASER

Anne Austad forsvarte sin avhandling "Passing Away – Passing by: A Qualitative Study of Experiences and Meaning Making of Post Death Presence" 16. januar. Fra venstre; rektor Vidar L. Haanes, forskningsdekan Jan-Olav Henriksen, cand. theol. Anne Austad, dr. Peter la Cour, Gudhjem (2.opp.) og professor dr. Hetty Zock, Groningen (1. opp.)

Kim Larsen forsvarte sin avhandling "Transformasjon som overgivelse – en analyse av Wilfrid Stinissens karmelittiske spiritualitet" 6. februar. Fra venstre; dr. Henny Fiskå Hägg, Kristiansand, førsteamanuensis Tone Stangeland Kaufman, cand. philol. Kim Larsen, professor dr. Gösta Hallonsten, Lund og rektor Vidar L. Haanes.

Kristin Graff-Kallevåg forsvarte sin avhandling "The Triune God and Baptism: An Analysis and Discussion of the Relationship between the Trinity and Baptism in the Theology of Robert W. Jenson and Catherine M. LaCugna" 27. februar. Fra venstre professor dr. Marit Trelstad, Tacoma, WA, professor dr. Markus Mühling, Lüneburg, Master in Christian Studies Kristin Graff-Kallevåg, professor Harald Hegstad og rektor Vidar L. Haanes.

Ny master: Christianity and Judaism in Antiquity

Programmet skal gi innsikt i utviklingen av jødisk og kristen identitet og kultur i antikken (300 f.Kr.- 700 e.Kr.).

Undervisningen vil foregå på engelsk.

Søknadsfrist: **1. juni**

Les mer på mf.no - og på side 22-23 her i **Lys og liv**

EN ÅPEN BIBEL

HANS JOHAN SAGRUSTEN

Det store puslespillet

Jakten på de tidligste manuskriptene i Bibelen

«Historien om kristendommens manuskripter er den reneste thriller.»

FREDDY FJELLHEIM,
BOKMAGASINET
/KLASSEKAMPEN

Kr 298,-

Fattigdoms- og rettferdighetsbibelen

I denne bibelen er 3000 vers som handler om fattigdom og rettferdighet merket med gul farge. Her er også 25 tekst-refleksjoner skrevet av representanter

for ulike kirkesamfunn og organisasjoner og av samfunnsdebattanter. De tar for seg bibeltekster og tolker dem inn i vår samtid.

Kr 298,-

Bøkene kjøpes på www.bibel.no eller i din lokale bokhandel.

Verbum

Trenger din menighet nye stoler?

Ekstra gode tilbud på kvalitetsstoler fra USA

OVIMPORT
Forsamlingsmøbler

Les mer: www.ovimport.no

VITAL BASE® Benkeputer

Putene har en sterk aldriings- og varmebestandig friksjonsduk på undersiden som sørger for at den ligger i ro på benken. Alle putene har glidelås for enkelt vedlikehold og rengjøring av trekk. Mer enn 400 fargenyanser i flammehemmende tekstiler av ull og ullblandinger.

Be om prøver og pristilbud!

VITAL BASE®

Your Challenge - Our Science

Myravegen 9, N-6060 Hareid
Tel +47 70 09 59 50 | firmapost@vitalbase.no
www.vitalbase.no

Individuell tilpasning og ergonomisk utforming.
Seteputer, ryggputer, kneputer, formtilpasning.
Nesten alt er mulig.

A close-up portrait of Hadia Tajik, a woman with dark hair and light-colored eyes, looking slightly to the right. The background is blurred with warm, bokeh lights.

«Verden er ikke
bare svart-hvit.

Religion er ikke bare himmel
eller helvete. Vårt Land er
en avis som forstår og
formidler nyansene.»

Hadia Tajik
Ap-politiker og Vårt Land-spaltist

Foto: Åsa Maria Mikkelsen

Prøv Vårt Land kostnadsfritt i 2 uker. Send VL til 1933.

Leveringen stanser automatisk etter endt kampanjeperiode.

vårt **land**

A profile portrait of Shoaib Sultan, a man with glasses and a beard, looking to the left. He is wearing a green jacket. The background is a blurred green outdoor setting.

«Vårt Land er en viktig arena for
meningsbrytning rundt spørsmål om

**tro, livssyn og
tilhørighet.»**

Shoaib Sultan
Samfunnsdebattant og rådgiver
i Antirasistisk Senter

Foto: Erlend Berge

MFs masterstudier

Her følger en presentasjon av MFs masterprogram som det er mulig å søke på. Søknadsfrister er i juni, og flere studier har løpende opptak frem til semesterstart.

CHRISTIANITY AND JUDAISM IN ANTIQUITY

This Master's programme aims at providing insights into the development of Jewish and Christian identity and culture in antiquity, primarily in the period between the conquests of Alexander the Great in the 3rd century BCE and the Arab conquests of the 7th century CE.

Language of Instruction: English

Duration: 4 semesters full-time/120 ECTS

Application Deadline: June 1st

KIRKELIG UNDERVISNING

Å gi barn og unge kristendomskunnskap gjennom fortellinger, opplevelser, ritualer og lek er en viktig oppgave for kateketen. Masterstudiet i kirkelig undervisning er et femårig program som inkluderer praktisk pedagogisk utdanning (PPU). Kandidatene oppnår en dobbeltkvalifisering for arbeid i både kirke og skole.

Varighet: 5 år / 300 studiepoeng

Søknadsfrist: Samordnet opptak 15. april (5-årig), 1. juni (2 1/2-årig)

RELIGION, SOCIETY AND GLOBAL ISSUES

This Master's program aims at providing insights into various relationships between religion and society in an increasingly global and multicultural world. The study program is based on courses in social sciences and religious studies. An essential part of the program is to give insight into the different ways by which religion is shaped by various local and regional social conditions.

Language of Instruction: English

Duration: 4 semesters full-time/120 ECTS

Application Deadline: June 1st

DIAKONI

Er du opptatt av dine medmennesker, frivillig engasjement, samfunnsforståelse, fellesskap og mangfold? Ønsker du å kombinere tro og faglighet? Mastergraden i diakoni er et samarbeid mellom Diakonhjemmet Høgskole og MF. Den retter seg mot personer med bachelorgrad eller tilsvarende innenfor helse-, sosial- eller pedagogisk utdanning som ønsker å engasjere seg i framtidsrettet omsorg, diakoni, bistand og misjon.

Søknadsfrist: løpende opptak frem til semesterstart.

TEOLOGI

Master i teologi er et toårig studium som fokuserer på ulike teologiske fag. Gjennom master i teologi kan du enten fordype deg i hele spekteret av teologiske fag, eller spesialisere deg mer inn mot enkelte fagområder.

Varighet: 2 år/ 120 studiepoeng

Søknadsfrist: 1. juni for studiestart om høsten med løpende opptak frem til semesterstart.

KRISTENDOMSKUNNSKAP

Masterstudiet i kristendomskunnskap er et studium hvor kristendommen studeres i dialog med andre humanistiske fag, med særlig vekt på idémessige, kontekstuelle og kulturhistoriske perspektiver.

Varighet: 2 år/120 studiepoeng

Søknadsfrist: 1. juni for studiestart om høsten med løpende opptak frem til semesterstart.

ERFARINGSBASERT MASTER I RLE/RELIGION OG ETIKK (DELTID)

Vil du utvikle deg som lærer? Studiet gir fordypet innsikt på sentrale områder innen ulike fag- og forskningsfelt som er relevant for religions- og livssynsundervisning i grunnskole og videregående skole. Målet med studieprogrammet er å gi en dypere og mer helhetlig forståelse av RLE/religion- og etikkfaget i møte med andre fag, samfunnet og kulturen, samt å dyktiggjøre til yrkesutøvelse i skole, samfunn og kirke.

Varighet: 3 år / 90 studiepoeng

Søknadsfrist: 15. juni for studiestart om høsten med løpende opptak frem til semesterstart.

Det finnes også masterstudier innenfor **praktisk teologi, klinisk sjelesorg, katolsk presteutdanning og metodistisk presteutdanning**. Les mer om disse studiene på mf.no.

Les mer om alle studier på mf.no/studier/master

UTGIVELSER 2015

NR 1 11. FEBRUAR
NR 2 14. APRIL
NR 3 22. SEPTEMBER
NR 4 04. DESEMBER

Ettersendes ikke ved
varig adresseforandring,
men returneres MF
med påført ny adresse.

B POSTABONNEMENT
RETUR:
MF KARTOTEK
POSTBOKS 5144
MAJORSTUEN
0302 OSLO

Gaven fra MF

Kjære giver!

Høsten 2014 tok jeg steget jeg bare for et år tilbake, trodde jeg aldri kom til å ta – jeg begynte på profesjonsstudiet i teologi på MF.

Det angrer jeg ikke på. På MF får jeg akkurat det jeg håpte på: et godt og imøtekommende studiemiljø med inspirerende og engasjerende lærere. MF er et sted hvor jeg kan være meg selv. Tros- og meningsmangfoldet på MF utfordrer meg til å forstå andres synspunkt, samt reflektere rundt egne meninger. På MF får jeg bryne meg, både personlig og faglig.

Jeg er ikke i tvil om at MF kommer til å utruste meg med alle de egenskapene og kunnskapen jeg trenger som prest. Det har jeg merket allerede etter et semester. Jeg kjenner virkelig at jeg har valgt riktig. Jeg gleder meg til de neste årene jeg skal tilbringe på MF. Jeg gleder meg til å lære mer om Bibelen og min egen tro. Jeg gleder meg til å bli bedre kjent med mangfoldet i det norske kirkelandskapet. Jeg gleder meg til alle gode relasjoner som skal bygges i løpet av studietiden. Jeg gleder meg til jeg en dag skal få bruk for det jeg lærer på MF til daglig, i en hverdag som prest.

Ved å støtte MF, kan du bidra til at kirken fortsatt kan ha ansatte med god utdanning. Kirken trenger prester, diakoner, kateketer og ungdomsarbeidere som har blitt utfordret og inspirert i et spennende og givende studiemiljø, og som kjenner det meningsfullt å arbeide for Guds rike på jorden. Det kan MF gi.

Johanne Norum Hansen

Johanne Norum Hansen

